

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 236 A Rok XIV
WARSZAWA
WTOREK
15 SIERPNIA
1939 R.
Cena 10 Gr.
W

W 19 LAT PO „CUDZIE NAD WISŁĄ”

ARMIA POLSKA
wyposażona w nowoczesny sprzęt wojskowy gotowa do odparcia
wroga

W Berchtesgaden postanowiono jaknajszybciej Zawrzeć sojusze z Hiszpanią i Japonią Wzmożenie alarmów i dywersji

LONDYN, 14. 8. (Tel. wł.). Korespondenci berlińscy pism angielskich, nie mogąc dociec, co było w rzeczywistości przedmiotem długich i — jak się zdaje — bardzo uciążliwych narad w Berchtesgaden, podają najfantastyczniejsze pogłoski na temat za-
miarów osi w najbliższym czasie. Prasa brukowa piznosi sensacyjne pogłoski, że już w bieżącym tygodniu Hitler podejmie ja-
kieś bliżej nieokreślone „decydu-
jące” kroki dyplomatyczne.

PLAN DZIAŁANIA
Zdaniem tutejszych kół poli-
tycznych pogłoski takie są umyśl-
nie puszczane przez propagandę
niemiecką i należy spodziewać
się ich coraz więcej. Według in-
nych bowiem nadchodzących
formacji w Berlinie w czasie narad niemie-
ckich z Hiszpanią i Japonią plan
działania osi na okres najbliż-
szych trzech tygodni.

Według tego planu propaga-
nda obu państw nadal będzie lan-
sowała najrozmaitsze fantastycz-
ne wieści, dotyczące przede wszy-
stkim sprawy Gdańska. Jednocze-
śnie Hitler miał zażądać od Rzy-
mu przytłumienia na ten okres
propagandy włoskiej, domagając
się kolonii.

Kulminacyjnym punktem akcji
antypolskiej będzie dzień 27 sier-
pnia, w którym odbędzie się ob-
chód rocznicy bitwy pod Tannen-
bergiem. Hitler wygłosi w tym
dniu przemówienie, formułujące
żądania niemieckie na wschodzie
Europy. Przez cały czas aż do
kongresu norymberskiego rozpo-
czynającego się dn. 3 września
nie ustają alarmy w sprawie
Gdańska.

PROBY DYWERSJI
Jednocześnie ponawiane będą
próby odcięcia Anglii od Pol-
ski i przekonania jej, by nie prze-
szkadzała Niemcom w „pokojo-
wym załatwieniu rachunku z Pol-
ską”. Między innymi próba takiej
dywersji ma być głośny już po-
djęty plan Mussoliniego, poja-
wiający się w coraz to nowych
wariantach na łamach prasy świa-
towej. Plan ten ma zawierać listę
wszystkich postulatów osi, żąda-
jącej gruntownej rewizji wszy-
stkich granic oraz uregulowania
problemu gospodarczych i kolonial-
nych. Również zaproszenie do
Berchtesgaden komisarza Burck-
hardta jest niewątpliwie próbą
wyjścia z impasu w sprawie Gda-
ńska i usiłowanie znalezienia po-
średnika, któryby przedstawił nie-
mieckie projekty w odpowiednim
oświetleniu w Londynie.

**3 WRZEŚNIA —
KRYZYS**
Kongres partyjny w Norymber-
dze będzie, jak się zdaje, okresem
najwyższego napięcia międzynaro-
dowego. W tym czasie, jak przy-
puszczają, Hitler wygłosi wielkie
przemówienie, w którym wystąpi
z nowym planem „uporządkowa-
nia” świata, według żądań nie-
mieckich i włoskich. Ponadto w
czasie rozmów min. Ciano z Hitle-
rem i Ribbentropem, omawiano
sprawy paktów, jakie zawrzeć ma

„os” z Hiszpanią i Japonią. Postanowiono, iż rokowania z Hiszpanią będzie prowadził Rzym, a z Japonią — Berlin. Podobno ustalono już teksty obu układów. Włochy będą dążyły do tego, aby pakt z Hiszpanią był podpisany w czasie wizyty gen. Franco w Rzymie. W Londynie przypuszczają jednak, że ze względu na to, iż Hiszpania do tej pory nie zgodziła się na przystąpienie do układu z Włochami i Niemcami, nie należy się li-
czyć z szybkim urzeczywistnieniem nadziei włosko - niemieckich.

**WSPÓLNA
PROPAGANDA**
Nie małe zainteresowanie po-
święcają tu również rozmowom
min. Goebbelsa z min. Alfieri w
Wenecji. Jak wiadomo obaj mini-
strowie propagandy mieli uzgod-
nić wspólne wytyczne dla propa-
gandy włosko - niemieckiej zagra-

nicą, a przede wszystkim w kolo-
niach angielskich i francuskich.
Według doniesień z Wenecji
osiągnięto pod tym względem cał-
kowite porozumienie. Minister-
stwa propagandy Włoch i Nie-
miec mają poświęcić szczególną
uwagę w najbliższym czasie ak-
cji wśród tubylców w koloniach
i protektoratach, wykorzystując
ujawniające się tam dążności nie-
podległościowe. Już w najbliż-
szym czasie wysłani będą do ko-
lonii angielskich i francuskich
nowi, liczni agitatorzy, zaopatrzeni
w odpowiedni materiał propa-
gandowy. Ponadto utworzone będą
specjalne kursy dla agitato-
rów tubylczych. Jednocześnie wło-
skie i niemieckie radiostacje będą
nadawać specjalne audycje w je-
zykach arabskim i hinduskim.
Konferencja w Salzburgu, która na-
stępnie przeniosła się do Berchtesga-
den, była otoczona przez oficjalne
czynności niemieckie zupełną tajemnicą

to też wiadomości o niej, jakie znaj-
dujemy w całej prasie opierają się w
głównej mierze na przypuszczeniach
i tylko jako przypuszczenia należy je
traktować. Jedno wydaje się nie ule-
gać wątpliwości, iż w gruncie rzeczy
nic się nie zmieniło i państwa osi na-
dal będą kontynuować wojnę ner-
wów, wciąż licząc na załamanie się
lub uśpienie czujności przeciwnika.

W ROZBOLAŁEGO SERCA ŻYWA KSIĘGĘ
ZAPISZ NA ZAWSZE SŁOWA TAKIEJ TREŚCI:
JAK RUDA W OGNIU ZNAJDUJE POTĘGĘ
OCZYSZCZAJĄCĄ, TAK CZŁOWIEK — W BOLEŚCI
v (Kasprowicz).

Rokowania w Tokio przerwane Decyzja w sprawie sojuszu z osi w połowie bieżącego tygodnia

TOKIO, 14. 8. Donoszą z Tien-
tsinu, że odbyła tam się wczoraj
w japońskiej części miasta mani-
festacja organizowana przez miej-
scowy komitet t. zw. ligi anty-
brytyjskiej. Na manifestacji uch-

walono rezolucję, domagającą się
wzmoczenia propagandy anty-
brytyjskiej na wszystkich obszarach,
zajętych przez Japonię w Chi-
nach.

PRZERWANIE ROKOWAŃ

Jednocześnie z zaostreniem sy-
tuacji w Tientsinie delegacja
wojskowych władz japońskich do
rokowań z ambasadorem Craigie
opuściła dziś rano, udając się do
Tientsinu.
Sześć delegacji, generał Muto
przed opuszczeniem stolicy Japo-
nii udzielił wywiadu prasowego,
w którym oświadczył, że zarzą-
dzenie przez Japonię blokady kon-
cesyj brytyjskich w Tientsinie
było koniecznością. Następnie ge-
nerał Muto wyraził ubolewanie z
powodu stanowiska zajętego
przez stronę brytyjską w rokowa-
niach tientsińskich. Zdaniem ge-
nerała Muto, na ustepliwość rządu
brytyjskiego wobec stanowiska Ja-
ponii wpłynęły miały raporty
ambasadora brytyjskiego w Chinach,
sir Archibalda Clerk Kerra. Na-
tomiasz o ambasadorze brytyjskim
w Tokio sir Robercie Craigie wy-
raził się gen. Muto z całym uzna-
niem, podkreślając, że rozumie on
w zupełności sytuację Japonii.

Ambasador Craigie odwiedził
w poniedziałek w południe szefa
delegacji japońskiej na konferencję
z W. Brytanią, Kato. Według in-
formacji Agencji Havasa, amb.
Craigie oświadczył, że spo-
dziwiał się nadejścia instrukcji z
Londynu w ciągu najbliższych
dwóch dni. Wobec powyższego po-
mimo wyjazdu przedstawicieli

DECYZJA W NAJBLIŻSZYCH DNIACH

Spór między większością rządu,
a sztabem generalnym japońskim
o to, czy Japonia powinna za-
wrzeć sojusz z Niemcami i Włocha-
mi, nie został jeszcze rozstrzy-
gnięty.
Podobno premier Hiranuma
wysunął projekt ograniczonego
sojuszu z osi. Miałby on polegać
na tym, że Japonia zawarłaby z
państwami osi sojusz, który nie
nakładałby na nią żadnych zobow-
iązań na wypadek wojny w Eu-
ropie, a wchodziłby jedynie w
tym wypadku w życie, gdyby do
wojny przystąpiła Rosja Sowiec-
ka.

Zdaniem tutejszych kół poli-
tycznych kompromis ten jest moż-
liwy do przyjęcia, przez coła wojs-
kowe i w ten sposób Japonia
uniknęłaby grożącego jej przesi-
lenia gabinetowego. Nie wiadomo
jednak, jak ustosunkują się do
tej koncepcji państwa osi.

Prem. Hiranuma ma być dziś
przyjęty przez cesarza, któremu
przedstawi powyższe propozycje,
a we wtorek ma się odbyć posie-
dzenie gabinetu, na którym min.
Arita zreferuje powyższy projekt.
W kołach rządowych twierdzą,
że najdalej w połowie bieżącego
tygodnia zapadną ostateczne de-
cyzje w sprawie ustosunkowania
się Japonii do sytuacji europej-
skiej.

„Nie chcemy powrotu do III Rzeszy!” List otwarty Gdańszczan do Foerстера

GDĄSK, 14. 8. (ATE). W
Gdańsku pojawiły się masowo
nielegalne ulotki kolportowane
wśród konsulatów państw obcych
w Gdańsku, rozsyłane urzędnikom
senatu i posłom do Volkstagu, jak
również wrzucane do skrzynek
pocztowych oraz nawet wkładane
do numerów „Danziger Vorpo-
sten”. Ulotka zatytułowana „List
otwarty do p. Alberta Foerстера” i
podpisana przez wydział wyko-
nawczy „gdańskiego frontu wol-
ności”, mówi m. in.:

„My gdańszczanie nie chcemy
mieć nic wspólnego z żarliwca i
zdradliwą polityką zaborcza. My,
zdradca na osiedli kupcy, rzemieś-
lnicy, robotnicy i chłopcy mamy do-
ść nakazywanych marszów i o-
krzyków „Heil”, mamy dość nie-
zliczonych apelów i dobrowolnych
składek, które nam zabierają
więcej niż jedna trzecia naszych
szczypty dochodów.

Nie chcemy, aby nas wiecznie
szpiclowano na przechadzkach i
aby się obchodzono z nami tak,
jak z niebezpiecznymi przestępca-
mi. Mamy dość tych wykładów,
na których przeklina się inne na-
rody i deklamuje się o ich zdege-
nerowaniu i ich niższości rasowej.

W ostatniej godzinie oświadcza
my gdańszczanie, że odrzucamy

tę zabawę z ogniem, nie chcemy,
aby konieczna — zdaniem naro-
dowego socjalizmu — wojna roz-

Nastroje wojownicze wzmaga się w Moskwie

RYGA, 14. 8. (tel. wł.). Według
doniesień z Moskwy, rząd sowiec-
ki przedłużył do 20 sierpnia ter-

min subskrypcji wewnętrznej po-
życzki zbrojeniowej mimo, iż do-
tychczasowa subskrypcja dała
już poważną nadwyżkę. Według
oficjalnych komunikatów do dnia
dzisiejszego subskrybowano 7 mi-
liardów 502 mln. rubli. Jak wia-
domo, wysokość pożyczki była
przewidziana na 6 miliardów ru-
bli. Rząd sowiecki motywuje swą
decyzję dążeniem do zebrania jak
największej ilości środków pie-
niężnych na cele zbrojeniowe.

Na ogół oficjalne nastroje w
Sowiecie stały się bardzo wo-
jownicze, co należy prawdopodob-
nie przypisywać obecności w Mo-
skwie angielsko - francuskiej mi-
sji wojskowej. Zwłaszcza rewia
lotnicza, przewidziana na dzień
18 bm. (dzień awiacji) ma przy-
brać wielkie rozmiary w celu po-
kazania zagranicznym delegacjom
w jak najlepszym świetle lotnic-
twa sowieckiego.

Dziś zorganizowano również w
Moskwie wielki wiec 20.000 re-
krutów sowieckich, na którym b.
wojownicze przemówienie wygło-
sił komisarz Szczadenko, zastępc-
ca marsz. Woroszyłowa.

Po doświadczeniach z ciągącymi
się w nieskończoność rokowaniami
dyplomatycznymi, należy wiadomości
o wzroście nastrojów bojowych w
rządowych sferach sowieckich przy-
mować z dużą rezerwą. Nie wiadomo,
czy nastroje te nie ulegną wkrótce
zmianie.

**Min. Halifax
urzęduje**
LONDYN, 14. 8. Brytyjski mi-
nister spraw zagranicznych lord
Halifax powrócił w poniedziałek
do Londynu, gdzie zamierza po-
stać do środy, poczem kontynu-
ować ma swój urlop wypoczynko-
wy.

**Churchill
na linii Maginota**
LONDYN, 14. 8. Churchill od-
leciał o godz. 11 samolotem do Pa-
ryża, skąd uda się na trzydniowe
zwidzenie linii Maginota.

Prezydent Portugalii w stolicy Afryki południowej

PRETORIA, 14. 8. Przybył tu
dzisiaj oficjalną wizytą prezydent
Portugalii gen. Carmona, który
odbył ostatnio objazd portugal-
skich posiadłości kolonialnych w
Afryce.

Gen. Carmona przyjechał kole-
ją z Mozambiku, gdzie bawił
ostatnio od tygodnia. Na dworcu

w Pretorii gościła portugalskiego
witał w imieniu króla Jerzego gu-
bernator generalny Duncan oraz
szef rządu Unii Południowo - Af-
rykańskiej gen. Herzog.

Na spotkanie prezydenta Car-
mony wyjeżdżał na granicę Unii
minister obrony Pirow.

Ważne dla wyjeżdżających na urlopy

Pamiętajcie o podaniu z m i a n y
a d r e s u w kantorze ABC
Marszałkowska 74 w godz. 8 — 19
lub. tel. 9.09-93 (9 — 16).

Katastrofa samolotu włoskiego

RZYM, 14. 8. Włoski samolot
wojskowy uległ katastrofie pod
Padwą. Z niewyjaśnionych do-
tychczas przyczyn aparat spadł
na ziemię, ulegając znacznym usz-
kodzeniom. Jeden członek załogi
jest ciężko ranny, drugi zaś zmarł
w szpitalu na skutek odniesio-
nych obrażeń.

Światowy kongres syjonistyczny będzie radził nad „białą księgą” o Palestynie

GENEWA, 14. 8. 16 sierpnia
rozpocznie się w Genewie 21 świa-
towy kongres syjonistyczny połą-
czony z sesją Agencji Żydowskiej
dla Palestyny.

W kongresie uczestniczyć be-
dzie ogółem 600 delegatów, repre-
zentujących organizacje syjoni-
styczne z 21 państw europejskich
oraz ze Stanów Zjednoczonych i

krajów Ameryki Południowej.

Głównym zadaniem kongresu
ma być ustalenie dalszej polityki
ruchu syjonistycznego wobec po-
stanowień brytyjskiej białej księ-
gi parlamentarnej.

KTO STAŁE CZYTUJE
ABC

Pogodnie

Przewidywany przebieg pogody w
dniu 15 b.m.:
Dość pogodnie i ciepło przy słab-
ych wiatrach miejscowych.
Rano miejscami mgły lub drobne
deszcze.